

**Балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын
ұйымдардың педагогтері мен бейіні бойынша мамандарына арналған
«Балалардың жазғы демалысын ұйымдастырудың қажетті шарттары»
біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы**

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдардың педагогтері мен бейіні бойынша мамандарына арналған «Балалардың жазғы демалысын ұйымдастырудың қажетті шарттары» біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) әлеуметтік-педагогикалық бағытта балаларға қосымша білім беруді дамытуға және әрі қарай жетілдіруге қатысты сұрақтарды қамтиды, педагогтердің теориялық, практикалық білімдерін жаңартуды және кәсіби дағдыларын кеңейтуді, оларға әдістемелік көмек көрсетуді қарастырады.

2. Бағдарлама Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің «Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК педагогтердің кәсіби қиындықтары мен қажеттіліктерін сауалнама жүргізу арқылы диагностикалау, сондай-ақ талдау жолымен әзірленді.

3. Біліктілікті арттыру курсының ұзақтығы 80 сағатты құрайды. Сабақ кестесін құрастыру барысында ғылым мен педагогикалық технологиялардың жаңартылуын ескере отырып, бағдарлама тақырыбына өзгеріс енгізуге болады.

4. Курстың білім беру үдерісі оқытудың интерактивті формаларын қамтиды: дәріс, практикалық сабақ, шығармашылық шеберхана, шеберлік сынып, шағын топтарда жұмыс, дөңгелек үстел, конференция, тренинг, жобаларды қорғау.

5. Бағдарлама балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын қосымша білім беру ұйымдары педагогтерінің кәсіби және педагогикалық шеберліктерін жетілдіруге бағытталған.

6. Бағдарлама жинақталған тәжірибесін таратқан педагогтермен тікелей байланысуға, олардың қызметін инновациялық тұрғыдан талдау және зерделенген тәжірибесі негізінде педагогикалық қызметтің вариативтік моделін құруға мүмкіндік береді.

7. Бағдарлама білім беру бағдарламаларын іске асыру әдістемесін дамыту мен жетілдіруге, балалардың жазғы демалысы бойынша дәстүрлі және инновациялық әдістерді қолдана отырып, педагогтердің шығармашылығын ашуға ықпал етеді.

2-тарау. Глоссарий

8. Бағдарламада қолданылатын ұғымдар:

1) балалардың демалысы мен сауықтырылуы – балалардың шығармашылық әлеуетін дамытуды, олардың денсаулығын қорғауды және нығайтуды, балалардағы аурулардың алдын алуды, олардың дене шынықтырумен, спортпен және туризммен айналысуын, балаларда салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыруды, олардың санитарлық-гигиеналық және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды орындау кезінде қолайлы қоршаған ортада тамақтану мен өмір сүру тәртібін сақтауын қамтамасыз ететін іс-шаралар жиынтығы;

2) бейіндік ауысым – қызметі бейіндік басымдықтарға, яғни белгілі бір бағытқа, ерекшелікке бағынатын лагерь ауысымы;

3) коммуникация – екі және одан да көп адамдар арасында өзара түсіністікке әкелетін идеялар мен ақпарат алмасу процесі;

4) тәлімгер – балалар бірлестігімен жұмыс жасайтын педагог;

5) психологиялық-педагогикалық диагностика – оқу-тәрбие үдерісін оңтайландыру мақсатында оқушылардың жеке психологиялық ерекшеліктерін және балалар ұжымының әлеуметтік-психологиялық сипаттамаларын зерделеуге бағытталған бағалау практикасы;

6) STEAM – оқушыларға кез келген қиындықтағы тапсырмаларды орындауға мүмкіндік беретін әмбебап практикалық-бағытталған тәсіл.

3-тарау. Бағдарлама тақырыптары

9. Теориялық және практикалық академиялық сағаттар саны көрсетілген Бағдарлама тақырыптары:

1) нормативтік құқықтық модуль – 6 сағат (6 – теория).

Кіріспе. Қазақстан Республикасында балаларға қосымша білім беру: жағдайы және даму келешегі – 2 сағат (2 – теория). .

Жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалардың жазғы демалысын ұйымдастыратын ұйымдардың қызметін реттеудің заңнамалық және нормативтік құқықтық негіздері – 2 сағат (2 – теория). .

Білім беру ұйымдарындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралары – 2 сағат (2 – теория);

2) психологиялық-педагогикалық модуль – 10 сағат (4 – теория, 6 – практика).

Уақытша балалар бірлестігінің теориясы мен практикасының психологиялық-педагогикалық негіздері – 4 сағат (2 – теория, 2 - практика).

Баланың жағдайын психологиялық-педагогикалық диагностикалау, дамуының жас ерекшеліктері – 6 сағат (2 – теория, 4 - практика);

3) теориялық-технологиялық модуль – 14 сағат (6 – теория, 8 – практика).

Балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі. Заманауи балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ауысымды ұйымдастыру логикасы – 4 сағат (2 – теория, 2 – практика).

Тәлімгердің педагогикалық стиліндегі тұлғаға бағытталған тәсіл. Тәлімгерлік шеберлік негіздері – 6 сағат (2 – теория, 4 - практика).

Коммуникация және тұлғааралық қарым-қатынас дағдылары – 2 сағат (2 – практика).

Балалардың жазғы демалыс ұйымдарында педагогикалық қарым-қатынас ерекшеліктері – 2 сағат (2 – теория);

4) практикаға бағдарланған модуль – 50 сағат (12 – теория, 38 – практика).

Балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі. Заманауи балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ауысымды ұйымдастыру логикасы – 6 сағат (6 – практика).

Лагерь жағдайында білім беруде ерекше қажеттіліктері бар балалармен жұмыстағы инновациялық технологиялар – 8 сағат (2 – теория, 6 - практика).

STEM білім беру – балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту технологиясы – 8 сағат (2 – теория, 6 – практика).

Буллинг және моббинг: ерекшеліктері, түрлері, себептері. Балалар ұжымында буллингтің және педагогикалық ұжымда моббингтің алдын алу – 4 сағат (2 – теория, 2 – практика).

Дау-дамай негіздері: дау-дамайдың алдын алу стратегиясы. Дау-дамайлы жағдайларды шешу бойынша практикум – 6 сағат (2 – теория, 4 – практика).

Ойын техникасы және анимация негіздері. Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ойын әрекетін таңдау, ұйымдастыру және іске асыру. Ойын мәдениеті. Ойын практикумы – 6 сағат (2 – теория, 4 – практика).

Жазғы балалар лагерінде білім беру, ойын-сауық және сауықтыру бағдарламаларын жүзеге асыру – 6 сағат (2 – теория, 4 – практика).

Лагерде бейіндік ауысымдарды ұйымдастыру бойынша бағдарламалар әзірлеу. Жобалар қорғау – 6 сағат (6 – практика).

Барлығы – 80 академиялық сағат: теория – 28, практика – 52.

4-тарау. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

10. Бағдарлама мақсаты: жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалармен тәрбие жұмысы және сауықтыру бойынша педагогтер мен бейіні бойынша мамандардың білімдерін жаңғыртуға және кәсіби шеберліктерін жетілдіруге жағдай жасау.

11. Бағдарлама мақсатына жету үшін келесі міндеттер айқындалған:

1) тыңдаушыларды сауықтыру және мектеп жанындағы лагерь жағдайында тәрбие жұмысын ұйымдастыру және балаларды сауықтыру бойынша заңнамалық және нормативтік құқықтық актілердегі жаңартулармен таныстыру;

2) білім алушының жеке тұлғасын әлеуметтендіру және тәрбиелеудің әртүрлі түрлеріне кіріктірілген тәсілдерді енгізу;

3) балаларды сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде педагогикалық қызметтің жекелеген компоненттерін немесе тұтас білім беру үдерісін жобалау;

4) рухани жалпыадамзаттық құндылықтар басым ортаны қалыптастырудағы ғылым жетістіктерімен және үздік тәжірибемен танысу;

5) балаларды сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде жұмыс жасауда педагогтерге әдістемелік және практикалық көмек көрсету;

6) балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі бойынша білімді жетілдіру;

7) өз әлеуетін дамыту бойынша әр баланың белсенді, өзіндік және өнімді өмір сүруіне жағдай жасау.

12. Курстың соңында балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдардың педагогтері мен бейіні бойынша мамандардың білімдері жаңартылады және кәсіби құзыреттілік дағдылары жетілдіріледі.

Курс соңында тыңдаушылар:

1) біледі:

жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалардың жазғы демалысын ұйымдастыратын ұйымдардың қызметін реттеудің заңнамалық және нормативтік құқықтық негіздерін;

қарым-қатынас психологиясы және кәсіби коммуникация негіздерін;

білім беру ұйымдарында сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес шараларын;

Қазақстан Республикасында балаларға қосымша білім беруді дамытудың жағдайы мен даму келешегін;

«Мәңгілік ел» жалпы ұлттық идеясының, «Рухани жаңғыру» бағдарламасының негізінде балалармен және жасөспірімдермен тәрбие жұмысының бағыттарын;

тәрбиенің негізгі қағидаларын (адамгершілік, отансүйгіштік, руханият, төзімділік және тағы басқаларды);

тәрбие жұмысының формаларын (кештер, ойындар, күнтізбелік және тақырыптық мерекелер, ұжымдық-шығармашылық жұмыстар, достық алауы, байқаулар, турнирлер, спорттық жарыстар және эстафеталар және т.б.);

2) меңгереді:

уақытша балалар бірлестігі қызметінің психологиялық-педагогикалық негіздерін пайдалану және бала жағдайына психологиялық-педагогикалық диагностика жүргізуді;

практикада балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесін, заманауи балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ауысымды ұйымдастыру логикасын және тәлімгердің педагогикалық стиліндегі тұлғаға бағытталған тәсілін және тәлімгерлік шеберлік негіздерін қолдануды;

коммуникация және тұлғааралық қарым-қатынас дағдыларын, балалардың жазғы демалыс ұйымдарында педагогикалық қарым-қатынас ерекшеліктерін қолдануды;

жазғы балалар лагерінде білім беру, ойын-сауық және сауықтыру

бағдарламаларын жүзеге асыруды және лагерьде бейіндік ауысымдарды ұйымдастыру бойынша бағдарламалар әзірлеуді.

3) дағдысын қалыптастырады:

лагерь жағдайында балалармен жұмыс жасаудағы инновациялық технологияларды, буллинг пен моббингтің ерекшеліктерін, түрлерін, себептерін. Балалар мен педагогикалық ұжымдардағы буллинг пен моббингтің алдын алуды; дау-дамай негіздерін: дау-дамайдың алдын алу стратегиясын, ойын техникасы мен анимация негіздерін, балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ойын іс-әрекетін таңдауды, ұйымдастыруды және жүзеге асыруды, ойын мәдениетін, ойын практикумын.

5-тарау. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

13. Бағдарлама құрылымы:

- 1) жалпы ережелер;
- 2) глоссарий;
- 3) бағдарлама тақырыптары;
- 4) бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері;
- 5) бағдарламаның құрылымы мен мазмұны;
- 6) оқу процесін ұйымдастыру;
- 7) бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі;
- 8) оқыту нәтижелерін бағалау;
- 9) курстан кейінгі қолдау;
- 10) негізгі және қосымша әдебиеттер тізімімен қамтылады.

14. Бағдарламаның мазмұны төрт модульден тұрады:

- 1) нормативтік құқықтық;
- 2) психологиялық-педагогикалық;
- 3) теориялық-технологиялық;
- 4) практикаға бағдарланған.

15. Нормативтік құқықтық модуль жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалардың жазғы демалысын ұйымдастыратын жалпы орта және қосымша білім беру ұйымдарының заңнамалық, нормативтік құқықтық базасын жаңарту жөніндегі сұрақтарды ашады.

Модульдің болжамды тақырыптары:

- 1) Қазақстан Республикасында балаларға қосымша білім беру: жағдайы және даму келешегі;
- 2) жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалардың жазғы демалысын ұйымдастыратын ұйымдардың қызметін реттеудің заңнамалық және нормативтік құқықтық негіздері;
- 3) білім беру ұйымдарындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы шаралары.

16. Психологиялық-педагогикалық модуль балалармен психологиялық-педагогикалық жұмыс бойынша білімді жетілдіруді, бала тұлғасын дамыту,

балалардың жас ерекшеліктері, балалар бірлестігінің қалыптасу заңдылықтарын, тұлғааралық қарым-қатынас мәселелерін, тұлғааралық және топтық дау-дамайлардың пайда болуы мен алдын алу мәселелерін қарастырады.

Модульдің болжамды тақырыптары:

- 1) уақытша балалар бірлестігінің теориясы мен практикасының психологиялық-педагогикалық негіздері;
- 2) баланың жағдайын психологиялық-педагогикалық диагностикалау, дамуының жас ерекшеліктері.

17. Теориялық-технологиялық модуль балалар мен жасөспірімдердің жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі, ауысымды ұйымдастыру логикасы, тәлімгер шеберлігі негіздері бойынша білімді жетілдіруді қарастырады, ұжымды қалыптастырудың негізгі тәсілдерін және жұмыстың шағын түрлерін, балалардың тұлғасын дамытуға, инновациялық білім беру технологияларын енгізуге бағытталған тәрбие және білім беру қызметінің сапасын арттыруға ықпал ететін педагогикалық технологияларды ашады.

Модульдің болжамды тақырыптары:

- 1) балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі. Заманауи балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ауысымды ұйымдастыру логикасы;
- 2) тәлімгердің педагогикалық стиліндегі тұлғаға бағытталған тәсіл. Тәлімгерлік шеберлік негіздері;
- 3) коммуникация және тұлғааралық қарым-қатынас дағдылары;
- 4) балалардың жазғы демалыс ұйымдарында педагогикалық қарым-қатынас ерекшеліктері.

18. Практикаға бағдарланған модуль баланың іс-әрекетінің жетекші түрі ретінде ойынның негізгі түрлерімен таныстыруды көздейді. Ойын материалдарын практикалық меңгеру, педагогтердің қажетті ойын жинағын меңгеру немесе ойын жинағын толықтыру, жаппай акциялар мен іс-шараларды ұйымдастыру мен өткізудің бастапқы дағдыларын меңгеру, балаларға қосымша білім беру бағыттары бойынша практикалық сабақтар, ойын батлдарын, шеберлік сыныптарын өткізуді болжайды.

Модульдің болжамды тақырыптары:

- 1) балалардың жазғы демалысын ұйымдастыру әдістемесі. Заманауи балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ауысымды ұйымдастыру логикасы;
- 2) лагерь жағдайында білім беруде ерекше қажеттіліктері бар балалармен жұмыстағы инновациялық технологиялар;
- 3) STEM білім беру – балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту технологиясы;
- 4) буллинг және моббинг: ерекшеліктері, түрлері, себептері. Балалар ұжымында буллингтің және педагогикалық ұжымда моббингтің алдын алу;
- 5) Дау-дамайдың негіздері: дау-дамайдың алдын алу стратегиясы. Дау-дамайлы жағдайларды шешу бойынша практикum;

6) ойын техникасы және анимация негіздері. Балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ойын әрекетін таңдау, ұйымдастыру және іске асыру. Ойын мәдениеті. Ойын практикумы;

7) жазғы балалар лагерінде білім беру, ойын-сауық және сауықтыру бағдарламаларын жүзеге асыру;

8) лагерьде бейіндік ауысымдарды ұйымдастыру бойынша бағдарламалар әзірлеу.

6-тарау. Оқу процесін ұйымдастыру

19. Оқу процесін ұйымдастыру аудиториялық және қашықтан оқыту түрінде сабақтар өткізуді, сондай-ақ, тыңдаушылардың өз бетінше жұмыс жасауын қарастырады.

20. Бағдарлама педагогтердің шығармашылығын таныту үшін дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдана отырып, қажетті жағдай жасайды. Бағдарлама педагогтердің шығармашылығын таныту үшін дәстүрлі және инновациялық тәсілдерді қолдана отырып, қажетті жағдай жасайды. Бағдарлама заманауи талаптарға сәйкес балаларға қосымша білім беру қызметін және даму үдерісін заңнамалық және нормативтік құқықтық, ғылыми-зерттеу, бағдарламалық-әдістемелік, практикалық қамтамасыз етуге және Қазақстан Республикасының қосымша білім беру сапасын жетілдіру бойынша мақсаттылық, тұтастық және әрекеттердің жүйелілігін қамтамасыз етуге бағытталған теориялық және практикалық сабақтарды қамтиды.

21. Оқу процесі оқытудың интерактивті әдістері арқылы жүзеге асырылады: пікірсайыстар, тренингтер, бейнефильмдерді талқылау, мәселелерді бірге шешу, жобаларды қорғау.

22. Курс тыңдаушыларының мақсатты тобы: жазғы сауықтыру және мектеп жанындағы лагерьлерде балалардың жазғы демалысын ұйымдастыратын ұйымдардың педагогтері мен бейіні бойынша мамандары, мәдениет және өнер қызметкерлері.

7-тарау. Бағдарламаның оқу-әдістемелік қамтамасыз етілуі

23. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету – бұл Бағдарламаның модульдері бойынша қажетті барлық оқу-әдістемелік құжаттардың және материалдардың көмегімен қосымша білім беру ұйымдарының педагогтері мен бейіні бойынша мамандарын оқытуды ұйымдастыру және оны іске асыру үшін қажетті жиынтық.

24. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету мынадай материалдардан тұрады.

оқу-әдістемелік құралдар;

тренер/оқытушы/тьютор, тыңдаушыға арналған әдістемелік ұсынымдар;

дәріс конспектісі;

практикалық сабақтар бойынша құралдар;
білуін, меңгеруін, дағдысын бақылау материалдары;
гlossарий (анықтамалық, сөздік);
таныстырылым және үлестірмелі материалдар;
практикалық сабақтың әдістемелік материалдары;
аудио, бейне және мультимедиялық материалдар;
негізгі, қосымша әдебиеттер ретінде тыңдаушыларға ұсынылатын оқу әдебиеттерінің тізімдері және басқалар.

Оқу-әдістемелік кешендер басылымдық (кітаптар, кітапшалар) нұсқасында, электронды түрінде де қолданылуы мүмкін.

25. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету Бағдарламаның модульдері бойынша:

1) нормативтік құқықтық модуль – Қазақстан Республикасының білім мәселелері бойынша заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілерімен;

2) психологиялық-педагогикалық модуль – электрондық оқыту ресурстарымен (аудио-, бейне- материалдары, анимация және суретпен сипаттау), тренингтің, практикалық сабақтың әдістемелік материалдарымен;

3) теориялық-технологиялық модуль – оқу-тәрбие жұмысын ұйымдастыру бойынша бағдарламалармен, білім мазмұнын жаңарту бойынша әдістемелік ұсынымдармен, оқу-әдістемелік құралдарымен, оқу-анықтамалық (гlossарий, анықтамалық, сөздік және басқа) материалдарымен;

4) практикаға бағдарланған модуль – заманауи оқу-әдістемелік кешендердің, практикалық сабақтардың, шеберлік сыныптардың, тренингтердің, таныстырылым материалдарының әзірлемелерімен;

5) әр модуль – басылып шыққан немесе электронды нұсқадағы дәрістердің конспектілерімен іске асырылады.

8-тарау. Оқу нәтижелерін бағалау

26. Курс соңында балаларға қосымша білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдардың педагогтері мен бейіні бойынша мамандардың білімдерін жаңарту, толықтыру және кәсіби құзыреттілік дағдыларын жетілдіру қарастырылады.

27. Оқу процесінің соңында тыңдаушылардың білімдерін бақылау және бағалау мақсатында (таңдау бойынша):

1) жобаны презентациялау;

2) қорытынды тестілеу жүргізіледі.

28. Курстың қорытындысы бойынша тест тапсырмалары:

1) білім беру жүйесіндегі заңнамалық және нормативтік құқықтық актілерді;

2) қосымша білім беру ұйымдарын басқаруға заманауи тәсілдерді;

3) шығармашылық қызмет үдерісінде психологиялық-педагогикалық аспектілерді;

4) оқытудың инновациялық технологиялары мен әдістерін білуге қатысты сұрақтарды қамтиды.

29. Курстың қорытындысы бойынша жобаның тұсаукесері зерттеу жұмысын жеке немесе оқыған модульдер бойынша топта қорғауды қарастырады.

30. Бағдарламаны іске асырудың қорытындысы бойынша бақылау жұмысын бағалау өлшемдері.

«Сынақ» (тест: 50 пайыз және одан жоғары) – педагог және бейіні бойынша маман орындалған тапсырманың проблемалық саласын біледі, шешілетін проблеманың бастапқы себептерін түсінеді, тапсырманы орындау үшін білімдерін қолданады, проблеманы шешу үшін тәсілдерді (әдістер, құралдар, нысандар, аспаптар және тағы басқа) талдайды және жинақтайды, күнделікті практика проблемаларын шешу үшін тапсырманы орындау маңыздылығын бағалайды.

«Сынақтан өтпейді» (тест: 50 пайыздан төмен) – педагог және бейіні бойынша маман орындалған тапсырманың проблемалық саласын жеткіліксіз біледі, шешілетін проблеманың бастапқы себептерін түсінбейді, тапсырманы орындау үшін білімдерін қолданбайды, проблеманы шешу үшін тәсілдерді (әдістер, құралдар, нысандар, аспаптар және тағы басқа) талдай алмайды және жинақтай алмайды, күнделікті практика проблемаларын шешу үшін тапсырманы орындау маңыздылығын төмен бағалайды.

9-тарау. Курстан кейінгі қолдау

31. Курстан кейінгі қолдау педагогтің жеке міндеттерін шешуге бағдарланған, мынадай элементтерден тұрады: өзін анықтауы, құзыреттілігінің өзектілігі, кері байланыс, үздіксіздік. Курстан кейінгі кезең толық жасалған рефлексияны, Курстан соң олардың іске асыратын қызметі туралы шығармашылық есебін болжайды.

32. Курстан кейінгі қолдау көрсетуде педагогтің қызметіне мынадай нысандар қолданылады:

- 1) кәсіби дамуының нәтижелері;
- 2) педагог Курс өткен соң бірінші күнтізбелік жыл ішінде үштен кем емес өзіндік жұмысын ұйымдастыру және өткізу;
- 3) Курстан өткен және алған білімін, біліктілігін, дағдыларын жұмыс тәжірибесінде қолданатын педагогтерді тәжірибе алмасу бойынша іс-шараларға қатысуға тарту, олардың іс-тәжірибесін көпшілік алдында мойындау;
- 4) Курс бағдарламасына түзету енгізу.

33. Педагогтің қызметіне курстан кейінгі қолдау көрсету мониторингі үш жыл бойы жылына бір рет сырттай немесе қашықтық нысанында өткізіледі.

34. Курстан соң әр тыңдаушы кәсіби дамуының жеке жоспарын даярлайды және курс ұйымдастырушыларына шығармашылық есебін жібереді.

10-тарау. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

35. Курстың оқу процесін жүргізу барысында қолданылатын негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі:

1) Қосымша білім беру бағыттары бойынша жазғы сауықтыру және бейіндік лагерьлерде тәлімгерлердің жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, Астана, 2013 ж.;

2) Балалар сауықтыру лагерьлеріндегі педагогикалық жасақтарға арналған балалардың жазғы демалысы бағдарламаларын әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдар – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, Астана, 2014 ж.;

3) Балалар сауықтыру лагерьлеріндегі педагогикалық жасақтарға арналған балалардың жазғы демалысы бойынша авторлық бағдарламалар жинағы – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, 2014ж.;

4) «Балалар жазғы лагерьінде тәрбие және бейіналды жұмысты ұйымдастыру» – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, Астана, 2015 ж.;

5) Методические рекомендации по организации отдыха, оздоровлению, досугу и занятости детей в каникулярный период. Асакаева Д.С., Копбаева Г.С., Елешева С.М., Короткова О.Ф., Карағанды, 2015 ж.;

6) Шиеленістік жағдайларды шешу, толеранттылық және әр алуан мәдени ортада әрекеттесу бойынша әлеуметтік құзыреттілікті қалыптастыру. Білім беру жүйесінің басшыларына, психологтарына, педагогтеріне және әлеуметтік қызметкерлеріне арналған әдістемелік құрал. – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, Астана, 2013 ж.;

7) Қазақстан Республикасында балаларға қосымша білім беруді дамытудың тұжырымдамалық тәсілдері – «Республикалық қосымша-білім беру оқу-әдістемелік орталығы» РМҚК, Нұр-Сұлтан, 2019 ж.;

8) «Рухани жаңғыру» бағдарламасын іске асыру жағдайындағы тәрбиенің тұжырымдамалық негіздері, 2019 ж.;

9) Воспитательная работа в детском загородном лагере. Байбородова Л.В., Рожков М.И. 2003 ж.;

10) Теория и методика организации летнего отдыха детей и подростков. Кругликова Г.Г., Линкер Г.Р. 2011 ж.;

11) Воспитательная работа в детском лагере. Маслов А.А. 2010 ж.;

12) Социально-педагогическая деятельность детского оздоровительного лагеря. Таран Ю.В. 2004 ж.;

13) Экологические проекты в летнем лагере. Бакулина Е.В, 2004 ж.

**Образовательная программа курса повышения квалификации
«Необходимые условия организации летнего отдыха детей»
для педагогов и специалистов по профилю организаций,
реализующих образовательные программы
дополнительного образования детей**

Глава 1. Общие положения

1. Образовательная программа курса повышения квалификации «Необходимые условия организации летнего отдыха детей» для педагогов и специалистов по профилю организаций, реализующих образовательные программы дополнительного образования детей (далее – Программа), включает в себя круг вопросов, касающихся развития и дальнейшего совершенствования дополнительного образования детей социально-педагогического направления, предусматривает обновление теоретических, практических знаний и расширение профессиональных навыков педагогов, оказание им методической помощи.

2. Программа разработана РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования» Министерства образования и науки Республики Казахстан на основе диагностики путем анкетирования профессиональных затруднений и потребностей педагогов, также анализа.

3. Продолжительность Курса повышения квалификации (далее – Курс) составляет 80 часов. При составлении расписания допускаются изменения в тематике Программы с учетом обновлений науки и педагогических технологий.

4. Образовательный процесс Курса включает интерактивные формы обучения: лекция, практическое занятие, творческая мастерская, мастер-класс, работа в малых группах, круглый стол, конференция, тренинг, защита проектов.

5. Программа направлена на совершенствование профессионального и педагогического мастерства педагогов организаций, реализующих образовательные программы дополнительного образования детей.

6. Программа позволяет напрямую взаимодействовать с педагогическими работниками, обобщившими накопленный опыт, проанализировавшими свою деятельность с точки зрения инновационности и на основе изученного опыта спроектировать вариативную модель педагогической деятельности.

7. Программа способствует развитию и совершенствованию методики ведения обучающих программ, проявлению творчества педагогов с применением традиционных и инновационных методов по летнему отдыху детей.

Глава 2. Глоссарий

8. Понятия, используемые в Программе:

1) отдых и оздоровление детей – совокупность мероприятий, обеспечивающих развитие творческого потенциала детей, охрану и укрепление их здоровья, профилактику заболеваний, занятие физической культурой, спортом и туризмом, формирование у детей навыков здорового образа жизни, соблюдение ими режима питания и жизнедеятельности в благоприятной окружающей среде при выполнении санитарно-гигиенических и санитарно-эпидемиологических требований;

2) профильная смена – лагерная смена, деятельность которой подчинена профильным приоритетам, то есть определенному направлению, специфике;

3) коммуникация – процесс обмена идеями и информацией между двумя и более людьми, ведущий к взаимному пониманию;

4) вожатый – педагог, работающий с детским объединением;

5) психолого-педагогическая диагностика – оценочная практика, направленная на изучение индивидуально-психологических особенностей учащихся и социально-психологических характеристик детского коллектива с целью оптимизации учебно-воспитательного процесса;

6) STEAM – универсальный практико-ориентированный подход, который позволяет ученикам справляться с задачами любой сложности.

Глава 3. Тематика Программы

9. Тематика Программы с указанием количества теоретических и практических академических часов:

1) нормативный правовой модуль – 6 часов (6 – теория).

Введение. Дополнительное образование детей в Республике Казахстан: состояние и перспективы развития – 2 часа (2 – теория).

Законодательные и нормативные правовые основы регулирования деятельности организаций, организующих летний отдых детей в летних оздоровительных и пришкольных лагерях – 2 часа (2 – теория).

Антикоррупционные меры в организациях образования – 2 часа (2 – теория);

2) психолого-педагогический модуль – 10 часов (4 – теория, 6 – практика).

Психолого-педагогические основы теории и практики временного детского объединения – 4 часа (2 – теория, 2 – практика).

Психолого-педагогическая диагностика состояния ребенка, возрастные особенности развития – 6 часов (2 – теория, 4 – практика);

3) теоретико-технологический модуль – 14 часов (6 – теория, 8 – практика).

Методика организации летнего отдыха детей. Логика организации смены с учётом возрастных особенностей современных детей – 4 часа (2 – теория, 2 – практика).

Личностно-ориентированный подход в педагогическом стиле вожатого. Основы вожатского мастерства – 6 часов (2 – теория, 4 – практика).

Навыки коммуникации и межличностного общения – 2 часа (2 – практика).

Особенности педагогического взаимодействия в организациях летнего отдыха детей – 2 часа (2 – теория);

4) практико-ориентированный модуль – 50 часов (12 – теория, 38 – практика).

Методика организации летнего отдыха детей. Логика организации смены с учётом возрастных особенностей современных детей – 6 часов (6 – практика).

Инновационные технологии в работе с детьми с особыми образовательными потребностями в условиях лагеря – 8 часов (2 – теория, 6 – практика).

STEM-образование как технология развития творческих способностей детей – 8 часов (2 – теория, 6 – практика).

Буллинг и моббинг: особенности, виды, причины. Профилактика буллинга в детском коллективе и моббинга в педагогическом коллективе – 4 часа (2 – теория, 2 – практика).

Основы конфликтологии: стратегии предупреждения конфликтов. Практикум по решению конфликтных ситуаций – 6 часов (2 – теория, 4 – практика).

Основы игротехники и анимации. Подбор, организация и реализация игровой деятельности с учетом возрастных особенностей детей. Культура игры. Игровой практикум – 6 часов (2 – теория, 4 – практика).

Реализация образовательных, развлекательных и оздоровительных программ в летнем детском лагере – 6 часов (2 – теория, 4 – практика).

Разработка программ по организации профильных смен в лагере. Защита проектов – 6 часов (6 – практика).

Всего – 80 академических часов: теория – 28, практика – 52.

Глава 4. Цель, задачи и ожидаемые результаты Программы

10. Цель Программы: создание условий для обновления знаний и совершенствования профессионального мастерства педагогов и специалистов по профилю организаций по организации воспитательной работы и оздоровлению детей в условиях оздоровительных и пришкольных лагерей.

11. Для достижения цели Программы определены следующие задачи:

1) ознакомление слушателей с обновлениями в законодательных и нормативных правовых актах по организации воспитательной работы и оздоровлению детей в условиях оздоровительных и пришкольных лагерей;

2) внедрение интегрированных подходов к различным видам воспитания и социализации личности обучающегося;

3) проектирование отдельных компонентов педагогической деятельности или целостного образовательного процесса в детских оздоровительных и пришкольных лагерях;

4) ознакомление с достижениями науки и лучшим опытом в формировании социума, в котором доминируют духовные общечеловеческие ценности;

5) оказание методической и практической помощи педагогам для работы в детских оздоровительных и пришкольных лагерях;

6) совершенствование знаний по методике организации летнего отдыха детей;

7) создание условий для активной, самостоятельной и продуктивной жизнедеятельности каждого ребенка по развитию своего потенциала.

12. По завершении Курса у педагогов и специалистов по профилю организаций, реализующих образовательные программы дополнительного образования детей, будут обновлены знания и совершенствованы навыки профессиональной компетентности.

По завершении Курса слушатели:

1) знают:

законодательные и нормативные правовые основы регулирования деятельности организаций, организующих летний отдых детей в летних оздоровительных и пришкольных лагерях;

основы психологии общения и профессиональной коммуникации;

антикоррупционные меры в организациях образования;

состояние и перспективы развития дополнительного образования детей в Республике Казахстан;

антикоррупционные меры в организациях образования;

направления воспитательной работы с детьми и подростками на основе общенациональной идеи «Мәңгілік ел», Программы «Рухани жаңғыру»;

основные принципы воспитания (гуманизм, патриотизм, духовность, толерантность и другие);

формы воспитательной работы (вечера, десанты, игры, календарные и тематические праздники, коллективно-творческие дела, костры дружбы, конкурсы, турниры, спортивные соревнования и эстафеты и др.);

2) умеют:

пользоваться психолого-педагогическими основами деятельности временного детского объединения и проводить психолого-педагогическую диагностику состояния ребенка;

применять на практике методику организации летнего отдыха детей, логику организации смены с учётом возрастных особенностей современных детей и личностно-ориентированный подход в педагогическом стиле вожатого и основы вожатского мастерства;

применять навыки коммуникации и межличностного общения, особенности педагогического взаимодействия в организациях летнего отдыха детей;

реализовывать образовательные, развлекательные и оздоровительные программы в летнем детском лагере и разрабатывать программы по организации профильных смен в лагере.

3) владеют:

инновационными технологиями в работе с детьми в условиях лагеря, особенностями, видами, причинами буллинга и моббинга. Профилактикой буллинга и моббинга в детском и педагогическом коллективах;

основами конфликтологии: стратегия предупреждения конфликтов, основы игротехники и анимации, подбор, организация и реализация игровой деятельности с учетом возрастных особенностей детей, культура игры, игровой практикум.

Глава 5. Структура и содержание Программы

13. Структура Программы:

- 1) общие положения;
- 2) глоссарий;
- 3) тематика Программы;
- 4) цель, задачи и ожидаемые результаты Программы;
- 5) структура и содержание Программы;
- 6) организация учебного процесса;
- 7) учебно-методическое обеспечение Программы;
- 8) оценивание результатов обучения;
- 9) посткурсовое сопровождение;
- 10) список основной и дополнительной литературы.

14. Содержание Программы состоит из четырех модулей:

- 1) нормативный правовой;
- 2) психолого-педагогический;
- 3) теоретико-технологический;
- 4) практико-ориентированный.

15. Нормативный правовой модуль раскрывает вопросы по обновлению законодательной, нормативной правовой базы организаций общего среднего и дополнительного образования, организующих летний отдых детей в летних оздоровительных и пришкольных лагерях.

Примерные темы модуля:

- 1) дополнительное образование детей в Республике Казахстан: состояние и перспективы развития;
- 2) законодательные и нормативные правовые основы регулирования деятельности организаций, организующих летний отдых детей в летних оздоровительных и пришкольных лагерях;
- 3) антикоррупционные меры в организациях образования.

16. Психолого-педагогический модуль предполагает совершенствование знаний по психолого-педагогической работе с детьми, развитию личности ребенка, детским возрастным особенностям, рассматривает закономерности становления детского объединения, проблемы межличностного общения,

возникновение и преодоление межличностных и групповых конфликтов.

Примерные темы модуля:

1) психолого-педагогические основы теории и практики временного детского объединения;

2) психолого-педагогическая диагностика состояния ребенка, возрастные особенности развития.

17. Теоретико-технологический модуль предусматривает совершенствование знаний по методике организации летнего отдыха детей и подростков, логике организации смены, основам вожатского мастерства, раскрывает основные приемы формирования объединения и малые формы работы, педагогические технологии, способствующие повышению качества воспитательной и образовательной деятельности, ориентированной на развитие личности детей, внедрение инновационных образовательных технологий.

Примерные темы модуля:

1) методика организации летнего отдыха детей. Логика организации смены с учётом возрастных особенностей современных детей;

2) личностно-ориентированный подход в педагогическом стиле вожатого. Основы вожатского мастерства;

3) навыки коммуникации и межличностного общения;

4) особенности педагогического взаимодействия в организациях летнего отдыха детей.

18. Практико-ориентированный модуль предполагает знакомство с основными видами игры как ведущего вида деятельности ребенка. Практическое освоение игровым материалом, овладение педагогами необходимым набором игр или пополнение игровой копилки, овладение начальными навыками организации и проведения массовых акций и мероприятий, проведение практических занятий, игровых батлов, мастер-классов по направлениям дополнительного образования детей.

Примерные темы модуля:

1) методика организации летнего отдыха детей. Логика организации смены с учётом возрастных особенностей современных детей;

2) инновационные технологии в работе с детьми с особыми образовательными потребностями в условиях лагеря;

3) STEM-образование как технология развития творческих способностей детей;

4) буллинг и моббинг: особенности, виды, причины. Профилактика буллинга в детском коллективе и моббинга в педагогическом коллективе;

5) основы конфликтологии: стратегии предупреждения конфликтов. Практикум по решению конфликтных ситуаций;

6) основы игротехники и анимации. Подбор, организация и реализация игровой деятельности с учетом возрастных особенностей детей. Культура игры. Игровой практикум;

7) реализация образовательных, развлекательных и оздоровительных

программ в летнем детском лагере;

8) разработка программ по организации профильных смен в лагере.

Глава 6. Организация учебного процесса

19. Организация учебного процесса предусматривает проведение занятий в аудиторной и дистанционной формах, а также самостоятельную работу слушателя.

20. Программа предоставляет необходимые условия для проявления творчества педагогов с применением традиционных и инновационных методов. Программа включает теоретические и практические занятия по законодательному и нормативному правовому, научно-исследовательскому, программно-методическому, практическому обеспечению процесса функционирования и развития дополнительного образования детей и призван обеспечить целенаправленность, целостность и системность действий по совершенствованию качества дополнительного образования Республики Казахстан в соответствии с современными требованиями.

21. Образовательный процесс включает интерактивные методы обучения: дискуссии, тренинги, обсуждение видефильмов, совместное решение вопросов, защиту проектов.

22. Целевая группа слушателей Курса: педагоги и специалисты по профилю, работники культуры и искусства организаций, организующих летний отдых детей в летних оздоровительных и пришкольных лагерях.

Глава 7. Учебно-методическое обеспечение Программы

23. Учебно-методическое обеспечение – это совокупность всех учебно-методических документов и материалов по модулям Программ, необходимых для организации и осуществления с их помощью обучения педагогов и специалистов по профилю организаций дополнительного образования.

24. Учебно-методическое обеспечение содержит следующие материалы.

- учебно-методические пособия;
- методические рекомендации для тренера/преподавателя/тьютора, слушателя;
- конспекты лекций;
- пособия по практическим занятиям;
- материалы контроля знаний, умений, навыков;
- глоссарий (справочник, словарь);
- презентационные и раздаточные материалы;
- методические материалы практических занятий;
- аудио, видео и мультимедийные материалы;

список учебной литературы, рекомендуемой слушателям в качестве основной и дополнительной литературы и другие.

Учебно-методические комплексы могут использоваться как на бумажных носителях (книги, брошюры), так и в электронном виде.

25. Учебно-методическое обеспечение осуществляется по модулям Программы:

1) нормативный правовой модуль – законодательными и нормативными правовыми актами Республики Казахстан по вопросам образования;

2) психолого-педагогический модуль – электронными образовательными ресурсами (аудио, видеоматериалы, анимации и иллюстрации), методическими материалами тренингов и практических занятий;

3) теоретико-технологический модуль – программами по организации учебно-воспитательной работы, методическими рекомендациями по обновлению содержания образования, учебно-методическими пособиями, справочными материалами (гlossарий, справочник, словарь и др.);

4) практико-ориентированный модуль – разработками современных учебно-методических комплексов, практических занятий, мастер-классов, тренингов, презентационных материалов;

5) каждый модуль – конспектами лекций в печатном или электронном вариантах.

Глава 8. Оценивание результатов обучения

26. По завершении Курса предусматривается у педагогов и специалистов по профилю организаций, реализующих образовательные программы дополнительного образования детей, обновление, пополнение знаний и совершенствование навыков профессиональной компетентности.

27. По завершении образовательного процесса с целью контроля и оценки знаний слушателей проводятся (по выбору):

- 1) презентация проекта;
- 2) итоговое тестирование.

28. Тестовые задания по итогам Курса включают вопросы на знание:

1) законодательных и нормативных правовых актов системы образования;

2) современных подходов к управлению организацией дополнительного образования;

3) психолого-педагогических аспектов в процессе творческой деятельности;

4) инновационных технологий и методов обучения.

29. Презентация проекта по итогам Курса предусматривает защиту исследовательской работы индивидуально или в группе по изученным модулям.

30. Критерии оценки контрольной работы по итогам реализации Программы.

«Зачет» (тест: 50 процентов и выше) – педагог и специалист по профилю знает проблемную область выполненного задания, понимает первопричины решаемой проблемы, применяет знание для выполнения задания, анализирует и синтезирует подходы (методы, средства, формы, инструментарий и другие) для решения проблемы, оценивает значимость выполнения задания для решения проблем повседневной практики.

«Незачет» (тест: ниже 50 процентов) – педагог и специалист по профилю недостаточно знает проблемную область выполненного задания, не понимает первопричины решаемой проблемы, не применяет знание для выполнения задания, не умеет анализировать и синтезировать подходы (методы, средства, формы, инструментарий и другие) для решения проблемы, низко оценивает значимость выполнения задания для решения проблем повседневной практики.

Глава 9. Посткурсовое сопровождение

31. Посткурсовое сопровождение ориентировано на решение частных задач педагога, состоит из следующих элементов: самоопределение, актуальность компетентностей, обратная связь, непрерывность. Посткурсовой период предполагает полномасштабную рефлекссию, творческий отчет об осуществляемой им деятельности после Курса.

32. В посткурсовом сопровождении деятельности педагога используются следующие формы:

- 1) результаты профессионального развития;
- 2) организация и проведение в течение первого календарного года после прохождения Курса не менее трех самостоятельных работ педагогом;
- 3) привлечение педагогов, прошедших Курс и успешно применяющих полученные знания, умения, навыки на практике, к участию в мероприятиях по обмену опытом, публичное признание их опыта (публикации в средствах массовой информации);
- 4) корректировка Программы Курса.

33. Мониторинг посткурсового сопровождения деятельности педагога проводится в течение трех лет один раз в год заочно либо в дистанционной форме.

34. Каждый слушатель после Курса готовит индивидуальный план профессионального развития и направляет творческий отчет организаторам курса.

Глава 10. Список основной и дополнительной литературы

35. Список основной и дополнительной литературы, используемой в ходе проведения учебного процесса Курса:

1) Методические рекомендации по организации работы вожатых в летних оздоровительных и профильных лагерях по направлениям дополнительного образования – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Астана, 2013 г.;

2) Методические рекомендации по разработке программ летнего отдыха детей для педагогических отрядов детских оздоровительных лагерей – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Астана, 2014 г.;

3) Сборник авторских программ по летнему отдыху детей для педагогических отрядов детских оздоровительных лагерей – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Астана, 2014 г.;

4) Организация воспитательной и предпрофильной работы в детском летнем лагере – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Астана, 2015 г.;

5) Методические рекомендации по организации отдыха, оздоровлению, досугу и занятости детей в каникулярный период. Асакаева Д.С., Копбаева Г.С., Елешева С.М., Короткова О.Ф. Караганда, 2015 г.;

6) Формирование социальной компетентности разрешения конфликтных ситуаций, толерантности и взаимодействия в многообразной культурной среде. Методическое пособие для руководителей системы образования, психологов, педагогов и социальных работников. Асылбекова Л.У. – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Астана, 2013 г.;

7) Концептуальные подходы к развитию дополнительного образования детей в Республике Казахстан – РГКП «Республиканский учебно-методический центр дополнительного образования», Нур-Султан, 2019 г.;

8) Концептуальные основы воспитания в условиях реализации программы «Рухани жаңғыру», 2019 г.;

9) Воспитательная работа в детском загородном лагере. Байбородова Л.В., Рожков М.И. 2003 г.;

10) Теория и методика организации летнего отдыха детей и подростков. Кругликова Г.Г., Линкер Г.Р. 2011 г.;

11) Воспитательная работа в детском лагере. Маслов А.А. 2010 г.;

12) Социально-педагогическая деятельность детского оздоровительного лагеря. Таран Ю.В. 2004 г.;

13) Экологические проекты в летнем лагере. Бакулина Е.В, 2004 г.